

KONINKRIJK BELGIË

ADVIES 48.127/1
VAN 11 MEI 2010

VAN DE AFDELING WETGEVING
VAN DE RAAD VAN STATE

De RAAD VAN STATE, afdeling Wetgeving, eerste kamer, op 15 april 2010 door de Minister voor Ondernemen en Vereenvoudigen verzocht hem, binnen een termijn van dertig dagen, van advies te dienen over een ontwerp van koninklijk besluit "tot wijziging van het koninklijk besluit van 30 april 2004 houdende maatregelen betreffende het toezicht op de diamantsector", heeft het volgende advies gegeven:

Rekening houdende met het ogenblik waarop dit advies gegeven wordt, vestigt de Raad van State de aandacht van de regering op het feit dat de ontstentenis van de controle die het Parlement krachtens de Grondwet moet kunnen uitoefenen, tot gevolg heeft dat de regering niet over de volheid van haar bevoegdheid beschikt. Dit advies wordt evenwel gegeven zonder dat wordt nagegaan of dit ontwerp in die beperkte bevoegdheid kan worden ingepast, aangezien de afdeling wetgeving geen kennis heeft van het geheel van de feitelijke gegevens welke de regering in aanmerking kan nemen als ze te oordelen heeft of het vaststellen of het wijzigen van een verordening noodzakelijk is.

*
* *

Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond alsmede van de vraag of aan de voorgeschreven vormvereisten is voldaan.

*
* *

STREKKING VAN HET ONTWERP

Het om advies voorgelegde ontwerp strekt tot wijziging van een aantal bepalingen van het koninklijk besluit van 30 april 2004 houdende maatregelen betreffende het toezicht op de diamantsector.

Enerzijds worden de verwijzingen naar de vzw 'Hoge Raad voor Diamant' vervangen door verwijzingen naar de nieuwe koepelorganisatie, de private stichting 'Antwerp World Diamond Centre', opgericht ter uitvoering van het protocol van 30 mei 2006 gesloten tussen de voormelde vzw en de Belgische regering (zie artikel 1 van het ontwerp).

.../...

Anderzijds wordt de regeling in verband met de bij registratie van diamanthandelaren ¹ voor te leggen stukken aangepast in het licht van de dienstenrichtlijn ² (artikel 2).

RECHTSGROND

Voor de wijzigingen die het voorwerp zijn van artikel 1 van het ontwerp, kan rechtsgrond worden gevonden in artikel 169, § 2, van de programmawet van 2 augustus 2002.

Voor artikel 2 van het ontwerp kan rechtsgrond worden gevonden in de vierde paragraaf van hetzelfde wetsartikel.

ALGEMENE OPMERKING

Na het indienen van de voorliggende adviesaanvraag, op 15 april 2010, is, in het Belgisch Staatsblad van 30 april 2010, de dienstenwet van 26 maart 2010 bekendgemaakt. Die nieuwe regeling is van toepassing op diensten die onder de bevoegdheid van de federale overheid vallen, met uitzondering van een reeks specifieke diensten (artikel 3, § 1, van de dienstenwet), en heeft uitwerking met ingang van 28 december 2009 (artikel 54 van de wet).

Daarover ondervraagd, heeft de gemachtigde laten weten dat "bij het opstellen van het ontwerp KB geen rekening gehouden [is] met de nieuwe dienstenwet van 26 maart 2010 omdat deze nog niet van kracht was op het ogenblik dat wij het

¹Op grond van artikel 169, § 3, van de programmawet van 2 augustus 2002 is elke handelaar van diamanten gevestigd op het grondgebied van het Koninkrijk België, alvorens de beroepsactiviteit van handelaar in diamanten uit te oefenen, verplicht zich te registreren bij de FOD Economie, dienst Vergunningen.

²Richtlijn 2006/123/EG van het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie van 12 december 2006 betreffende diensten op de interne markt.

ontwerp-KB hebben opgesteld en omdat wij evenmin op de hoogte waren dat die dienstenwet eraan kwam".

De stellers van het ontwerp zullen de ontworpen regels in het licht van de dienstenwet aan een nieuw onderzoek moeten onderwerpen en in overeenstemming ³ brengen met het nieuwe wettelijke kader. Zo bepaalt artikel 15, § 1, 3/, van de dienstenwet bijvoorbeeld dat de uitoefening van een dienstenactiviteit niet afhankelijk mag worden gemaakt van de naleving van eisen die niet van aard zijn om het nagestreefde doel te verwezenlijken en die verder gaan dan wat nodig is om dit doel te bereiken. Het ontworpen artikel 2, § 1, van het koninklijk besluit van 30 april 2004 lijkt echter voor een deel formaliteiten te bevatten waaraan reeds moet zijn voldaan door de inschrijving in de Kruispuntbank van Ondernemingen, zodat de vraag kan worden gesteld naar het nut en de toegevoegde waarde ervan ⁴. Op dit punt zal het ontwerp daarom mogelijk moeten worden ontdaan van overbodige verplichtingen ⁵.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Aanhef

³De inschrijving bij de Kruispuntbank van Ondernemingen is trouwens een vereiste waaraan moet zijn voldaan vooraleer de registratie kan worden toegestaan (zie het ontworpen artikel 2, § 1, 1/, b, en 2/, b, van het koninklijk besluit van 30 april 2004; artikel 2 van het ontwerp).

⁴Zie inzonderheid de artikelen 4, 1/, 3/, 4/ en 6/, en 6, § 1, 6/, van de wet van 16 januari 2003 tot oprichting van een Kruispuntbank van Ondernemingen, tot modernisering van het handelsregister, tot oprichting van erkende ondernemingsloketten en houdende diverse bepalingen. Uit artikel 22 van dezelfde wet blijkt trouwens dat overheden, administraties en diensten die gemachtigd zijn de gegevens van de Kruispuntbank van Ondernemingen (KBO) te raadplegen, deze gegevens niet meer opnieuw rechtstreeks mogen opvragen bij de ondernemingen of bij de lasthebbers van deze laatste. De KBO-gegevensbank wordt beheerd door de FOD Economie.

⁵Zo zal een zelfstandige diamanthandelaar zich eerst moeten inschrijven bij de Kruispuntbank en daartoe o.m. zijn identificatiegegevens meedelen. Bij de registratie in de zin van artikel 169, § 3, van de programmawet van 2 augustus 2002, lijkt in dat opzicht de mededeling van het ondernemingsnummer dan ook te volstaan om de betrokkene te identificeren.

Gelet op wat over de rechtsgrond is opgemerkt, kan de vermelding van de derde paragraaf van artikel 169 van de programmawet van 2 augustus 2002 beter weggelaten worden. Het zijn immers de tweede en de vierde paragraaf van het betrokken artikel die rechtsgrond bieden.

Artikel 2

In de Nederlandse tekst van het ontworpen artikel 2 dient het woord "kopij" telkens vervangen te worden door het woord "kopie".

Artikel 3

Uit de toelichting van de gemachtigde blijkt dat het niet de bedoeling is om aan het besluit terugwerkende kracht te verlenen of af te wijken van de normale regel van inwerkingtreding (de tiende dag na de bekendmaking ervan in het Belgisch Staatsblad). Artikel 3 van het ontwerp, dat voorziet in de inwerkingtreding op een nog in het ontworpen artikel in te schrijven datum, dient dan ook uit het ontwerp te worden weggelaten.

De kamer was samengesteld uit

de Heren	M. VAN DAMME,	kamervoorzitter,
	J. BAERT,	
	W. VAN VAERENBERGH,	staatsraden,
	M. RIGAUX,	assessoren van de
	L. DENYS,	afdeling Wetgeving,
Mevrouw	A. BECKERS,	griffier.

Het verslag werd uitgebracht door de H. R. AERTGEERTS, eerste auditeur-afdelingshoofd.

DE GRIFFIER

DE VOORZITTER

A. BECKERS

M. VAN DAMME

ROYAUME DE BELGIQUE

AVIS 48.127/1
DU 11 MAI 2010

DE LA SECTION DE LÉGISLATION
DU CONSEIL D'ÉTAT

Le CONSEIL D'ÉTAT, section de législation, première chambre, saisi par le Ministre pour l'Entreprise et la Simplification, le 15 avril 2010, d'une demande d'avis, dans un délai de trente jours, sur un projet d'arrêté royal "modifiant l'arrêté royal du 30 avril 2004 portant des mesures relatives à la surveillance du secteur du diamant", a donné l'avis suivant:

Compte tenu du moment où le présent avis est donné, le Conseil d'État attire l'attention du gouvernement sur le fait que l'absence du contrôle qu'il appartient au Parlement d'exercer en vertu de la Constitution, a pour conséquence que le gouvernement ne dispose pas de la plénitude de ses compétences. Le présent avis est toutefois donné sans qu'il soit examiné si le projet relève bien des compétences ainsi limitées, la section de législation n'ayant pas connaissance de l'ensemble des éléments de fait que le gouvernement peut prendre en considération lorsqu'il doit apprécier la nécessité d'arrêter ou de modifier des dispositions réglementaires.

*
* *

En application de l'article 84, § 3, alinéa 1er, des lois sur le Conseil d'État, coordonnées le 12 janvier 1973, la section de législation a fait porter son examen essentiellement sur la compétence de l'auteur de l'acte, le fondement juridique et l'accomplissement des formalités prescrites.

*
* *

PORTÉE DU PROJET

Le projet soumis pour avis vise à modifier certaines dispositions de l'arrêté royal du 30 avril 2004 portant des mesures relatives à la surveillance du secteur du diamant.

D'une part, les références à l'A.S.B.L. 'Hoge Raad voor Diamant' sont remplacées par des références à la nouvelle organisation faîtière, la fondation de droit privé 'Antwerp World Diamond Centre', créée en exécution du protocole du 30 mai 2006 conclu entre l'A.S.B.L. précitée et le gouvernement belge (voir l'article 1er du projet).

D'autre part, le régime relatif aux pièces à soumettre à l'enregistrement de commerçants en diamants ¹ est adapté à la lumière de la directive services ² (article 2).

¹

En vertu de l'article 169, § 3, de la loi-programme du 2 août 2002, chaque commerçant en diamants établi sur le territoire du Royaume de Belgique doit être enregistré au SPF Économie, service Licences, avant

FONDEMENT JURIDIQUE

Le fondement juridique des modifications qui font l'objet de l'article 1er du projet peut être trouvé à l'article 169, § 2, de la loi-programme du 2 août 2002.

Le fondement juridique de l'article 2 du projet peut être trouvé au paragraphe 4 du même article de loi.

OBSERVATION GÉNÉRALE

Après l'introduction de la présente demande d'avis le 15 avril 2010, la loi du 26 mars 2010 sur les services a été publiée au Moniteur belge du 30 avril 2010. Cette nouvelle réglementation s'applique aux services qui relèvent de la compétence de l'autorité fédérale, à l'exception d'une série de services spécifiques (article 3, § 1er, de la loi sur les services) et produit ses effets le 28 décembre 2009 (article 54 de la loi).

Interrogé à ce sujet, le délégué a déclaré que "bij het opstellen van het ontwerp KB geen rekening gehouden [is] met de nieuwe dienstenwet van 26 maart 2010 omdat deze nog niet van kracht was op het ogenblik dat wij het ontwerp-KB hebben opgesteld en omdat wij evenmin op de hoogte waren dat die dienstenwet eraan kwam".

Les auteurs du projet devront réexaminer les règles en projet à la lumière de la loi sur les services et les conformer³ au nouveau cadre légal. Ainsi, l'article 15, § 1er, 3/, de la loi sur les services dispose par exemple que la prestation de service ne peut pas

d'exercer les activités professionnelles de commerçant en diamants.

²Directive 2006/123/CE du Parlement européen et du Conseil de l'Union européenne du 12 décembre 2006 relative aux services dans le marché intérieur.

³L'inscription à la Banque-Carrefour des Entreprises est d'ailleurs une condition qui doit être remplie avant que l'enregistrement ne puisse être autorisé (voir l'article 2, § 1er, 1/, b, et 2/, b, de l'arrêté royal du 30 avril 2004; article 2 du projet).

être subordonnée à des exigences qui ne sont pas propres à garantir la réalisation de l'objectif poursuivi et vont au-delà de ce qui est nécessaire pour atteindre cet objectif. L'article 2, § 1er, en projet, de l'arrêté royal du 30 avril 2004 semble toutefois contenir en partie des formalités qui doivent déjà avoir été accomplies du fait de l'inscription à la Banque-Carrefour des Entreprises, de sorte que l'on peut s'interroger sur leur utilité et leur valeur ajoutée ⁴. Sur ce point, il faudra donc probablement débarrasser le projet de ses obligations superflues ⁵.

EXAMEN DU TEXTE

Préambule

Vu les observations relatives au fondement juridique, mieux vaudrait omettre la mention du paragraphe 3 de l'article 169 de la loi-programme du 2 août 2002. En effet, ce sont les paragraphes 2 et 4 de l'article concerné qui procurent un fondement juridique.

Article 2

Dans le texte néerlandais de l'article 2 en projet, on remplacera chaque fois le mot "kopij" par le mot "kopie".

⁴Voir notamment les articles 4, 1/, 3/, 4/ et 6/, et 6, § 1er, 6/, de la loi du 16 janvier 2003 portant création d'une Banque-Carrefour des Entreprises, modernisation du registre de commerce, création de guichets-entreprises agréés et portant diverses dispositions. L'article 22 de la même loi indique d'ailleurs que des autorités, administrations et services qui sont habilités à consulter les données de la Banque-Carrefour des Entreprises (BCE), ne peuvent plus réclamer directement ces données aux entreprises ou à leurs mandataires. C'est le SPF Économie qui gère la banque de données BCE.

⁵

Ainsi, un commerçant en diamants indépendant devra d'abord s'inscrire à la Banque-Carrefour et devra à cet effet notamment communiquer ses données d'identification. Lors de l'enregistrement au sens de l'article 169, § 3, de la loi-programme du 2 août 2002, la communication du numéro d'entreprise semble donc suffire, à cet égard, pour identifier l'intéressé.

Article 3

Les précisions apportées par le délégué montrent que l'intention n'est pas de conférer un effet rétroactif à l'arrêté ou de déroger à la règle habituelle d'entrée en vigueur (le dixième jour après sa publication au Moniteur belge). L'article 3 du projet, qui prévoit l'entrée en vigueur à une date qui doit encore être inscrite dans l'article en projet, doit dès lors être omis du projet.

La chambre était composée de

Messieurs	M. VAN DAMME,	président de chambre,
	J. BAERT, W. VAN VAERENBERGH,	conseillers d'État,
	M. RIGAUX, L. DENYS,	assesseurs de la section de législation,
Madame	A. BECKERS,	greffier.

Le rapport a été présenté par M. R. AERTGEERTS, premier auditeur chef de section.

La concordance entre la version néerlandaise et la version française a été vérifiée sous le contrôle de M. J. BAERT.

LE GREFFIER

LE PRÉSIDENT

A. BECKERS

M. VAN DAMME